

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe,

Bondari Veaceslav Xxxxx, născut la XXXXXX, originar din XXXXXX, reg. XXXXXX, r-nul Xxxxx, s. xxxxx, cu viză de reședință în mun. xxxx, or. xxxxx, str. X. xxxxx, domiciliat în mun. xxxx, or. xxxxx, str. xxxxx, ap. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.07.2016 – 12.12.2016 (prima instanță);
2. 10.01.2017 – 22.06.2017 (instanța de apel);
3. 08.11.2017 – 23.01.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 12 decembrie 2016, Bondari Veaceslav a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate în domeniul gestionării bunurilor materiale sau surselor financiare pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă intentată de partea civilă Morărescu Viorel a fost admisă integral și dispusă încasarea de la Bondari Veaceslav în beneficiul lui Morărescu Viorel suma de 146 724, 65 lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 21 decembrie 2011, Bondari Veaceslav, aflându-se în apartamentul nr. 56 din blocul locativ situat pe str. Florilor 28/3, mun. Chișinău, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul vânzării autocamionului de model MAN 19372, caroseria - XXXXXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXXXXX, număr de

înmatriculare „XXXXX”; autocamionului MAN 19343, caroseria -XXXXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXX, număr de înmatriculare „XXXX”; a remorcii de model SCHMITZ SPR24, șasiul nr. XXXXX, număr de înmatriculare „CAS 909” și a remorcii de model SREM FRUEHAUF, șasiul nr. XXXXXX, număr de înmatriculare „XXXXX”, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit de la Morărescu Viorel, mijloace bănești în sumă de 14 400 euro, care conform ratei de schimb valutar la data de 21.12.2011, constituiau 222 403 lei. După primirea mijloacelor bănești și până în prezent, sub diferite pretexte, Bondari Veaceslav nu a transmis în proprietatea lui Morărescu Viorel bunurile menționate mai sus și nici nu a restituit suma de bani primită, cauzând astfel părții vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpatului Bondari Veaceslav în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, invocând că:

- prima instanță nu a respectat prevederile legale stipulate în art. 101 alin. (1), (4), 8 alin. (3), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1), 389 alin. (2), 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dat fiind că nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor importante care îl dezvinovățesc pe inculpat și anume potrivit materialelor cauzei se confirmă că până la începerea urmăririi penale, inculpatul a restituit părții vătămate Morărescu Viorel suma de 3300 euro. Mai mult, în perioada februarie-noiembrie 2016, el i-a restituit părții vătămate suma de 4900 euro. Inculpatul permanent recunoștea datoria avută față de Morărescu Viorel, eliberându-i recipisele respective;

- inculpatul periodic restituie în rate și în limita posibilităților sale anumite sume bănești, recent inculpatul prin intermediul avocatului, la 16.12.2016 a mai transmis părții vătămate Morărescu Viorel suma de 500 euro, iar Morărescu Viorel a indicat că inculpatul Bondari Veaceslav îi mai este dator cu 9000 euro;

- prima instanță nu a apreciat prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, declarațiile părții vătămate Morărescu Viorel în raport cu celelalte probe administrate, în special recipisele semnate de ultimul, din care rezultă prezența unei datorii de bani;

- restituirea banilor în rate denotă faptul că inculpatul nu avea intenția să nu-și execute angajamentul asumat, odată ce periodic îi restituie părții vătămate Morărescu Viorel anumite sume de bani;

- eliberarea procurilor generale denotă încă o dată faptul că inculpatul nu a avut intenția de a se eschiva de la plata datoriei pe care o are față de partea vătămată, acest lucru demonstrează oferirea unei garanții privind restituirea banilor;

- din înregistrările audio de pe CD-ul anexat la dosar, reiese că angajamentul inculpatului față de partea vătămată de asemenea este întoarcerea banilor, și nu transmiterea în proprietate a autocamioanelor. Mai mult, însăși pretențiile părții vătămate constau anume în restituirea datoriei bănești și nu în transmiterea în proprietate a bunurilor;

- toate aceste circumstanțe indică că între partea vătămată Morărescu Viorel și inculpatul Bondari Veaceslav a fost un raport civil;

- sunt îndoielnice declarațiile părții vătămate Morărescu Viorel precum că acesta nu cunoștea despre faptul gajării autocamioanelor, odată ce informația din registrul gajurilor este publică. Pe lângă aceasta, prima instanță în partea descriptivă a sentinței a admis că inculpatul a primit sursele financiare sub pretextul vânzării bunurilor sau utilizării lor într-o afacere comună;

- prima instanță nu a înlăturat dubiul că banii au fost primiți de inculpat pentru vânzarea autocamioanelor cu remorci sau totuși pentru o afacere comună. Din situația dată, rezultă că circumstanțele indicate în învinuire cum ar fi „...*sub pretextul vânzării autocamionului...*”, nu au fost probate de către acuzare, or conform jurisprudenței naționale și CtEDO, sarcina prezentării probelor îi revine procurorului;

- prima instanță nu a indicat motivele pentru care a respins circumstanțele ce îl dezvinovățesc pe inculpat, instanța bazându-și soluția pe presupunerea că banii au fost oferiți inculpatului pentru ulterioara vânzare a autocamioanelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că inculpatul Bondari Veaceslav a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, fapt ce a fost constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

La fel, instanța de apel a indicat că deși inculpatul Bondari Veaceslav nu-și recunoaște vinovăția în comiterea escrocheriei imputate lui, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, aceasta se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care

combat și argumentele apelului înaintat de apărătorul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav, cum ar fi:

- declarațiile părții vătămate Morărescu Viorel (f.d. 197 – 198, vol. I);
- declarațiile martorilor Ojoga Iurie (f.d. 204, vol. I), Iorgu Anatolie (f.d. 202, vol. I), Ursu Vasile (f.d. 206, vol. I), Bordos Vasile (f.d. 208, vol. I), Morărescu Gheorghe (f.d. 200, vol. I);
- plângerea lui Morărescu Viorel din 08.02.2016, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Bondari Veaceslav, care prin înșelăciune, sub pretextul realizării unor mijloace de transport, i-a sustras bani în sumă de 222 403, 68 lei (f.d. 6, vol. I);
- procesul-verbal de confruntare din 16.06.2016, dintre partea vătămată Morărescu Viorel și bănuitul Bondari Veaceslav, prin care s-a constatat, că Bondari Veaceslav a recunoscut faptul că a primit bani în sumă de 16700 euro de la Morărescu Viorel în contul vânzării autocamioanelor, dar pe parcurs s-a răzgândit să le vândă (f.d. 61-63, vol. I);
- copiile procurilor generale eliberate de biroul notarial din 21.12.2011, prin care s-a constatat, că Bondari Veaceslav îi încredințează lui Morărescu Gheorghe, tatăl părții vătămate Morărescu Viorel, remorca de model SREM FRUEHAUF, remorca de model SCHMITZ SPR24, camionul de model MAN 19372 și autocamionul de model MAN 19343 (f.d. 20-23, vol. I);
- ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 08.02.2016, prin care s-a constatat ridicarea de la Morărescu Viorel a CD-ului cu înregistrări audio (f.d. 15-16, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 09.03.2016, prin care s-a examinat CD-ul ridicat de la Morărescu Viorel cu înregistrări audio, în care autorii discuției abordează probleme financiare, invocându-se sume de bani și imposibilitatea de a le restitui (f.d. 42-43, vol. I);
- ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 09.03.2016, prin care CD-ul cu înregistrări audio ridicat de la partea vătămată Morărescu Viorel, a fost recunoscut și anexat la materialele cauzei penale în calitate de corp delict (f.d. 44, vol. I);
- informația oficială parvenită de la Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, prin care s-a probat, că la situația din 21 decembrie 2011, când banii au fost însușiți prin abuz de încredere de către inculpatul Bondari Veaceslav, autovehiculul de model MAN 19372 caroseria xxxxxxxx, șasiul fără număr, motor nr. xxxxxx, număr de înmatriculare „xxxxx”, autocamionul MAN 19343, caroseria - xxxxxx, șasiul fără număr, motor nr. xxxxxx, număr de înmatriculare „xxxxx”, semiremorca de model SCHMITZ SPR24, șasiul nr. xxxxxx, număr de înmatriculare „xxxxx”, semiremorca de model SREM FRUEHAUF șasiul nr. xxxxxx, număr de înmatriculare „xxxxx”, care au fost înregistrate după Bondari Veaceslav, erau deja

gajate, iar în privința acestora au fost aplicate interdicții de înstrăinare (f.d.79; 82-83, vol. I);

- copia autenticată a confirmării scrise de înregistrare a gajului din 14.02.2011, precum și a adeverinței eliberate de Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto Î.S. „CRIS” „Registru” din 17.02.2011, prin care este probat că bunurile indicate supra au fost gajate de către creditorul gajist Bondari Veaceslav, având obligația garantată prin gaj în baza contractului de împrumut (f.d. 82-83, vol. I).

Astfel, instanța de apel a atestat că întreaga sistemă de probe analizată mai sus, demonstrează vinovăția inculpatului Bondari Veaceslav în comiterea infracțiunii imputate lui și combat argumentele apelului declarat de apărătorul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav și declarațiile inculpatului Bondari Veaceslav, precum că ultimul n-a comis infracțiunea imputată lui, iar învinuirea înaintată inculpatului și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate greșit.

Subsidiar, instanța de apel a notat că de facto, inculpatul Bondari Veaceslav își recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, însă a apreciat critic afirmațiile lui precum că, nu a avut intenția de a-l deposeda prin înșelăciune pe Morărescu Viorel, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către inculpat în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, și sunt combătute de celelalte probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, demonstrând astfel vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a considerat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Bondari Veaceslav în comiterea infracțiunii imputate, nu echivalează cu achitarea lui, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către dânsul a faptelor incriminate.

În acest context, instanța de apel a relevat că în vederea încadrării acțiunilor inculpatului Bondari Veaceslav în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, este necesar ca abuzul de încredere să fie folosit ca o modalitate la comiterea escrocheriei, prin care inculpatul s-ar fi folosit de un aspect specific de relații de încredere, care s-au format cu partea vătămată Morărescu Viorel încă din anii de studenție, de care a și profitat inculpatul Bondari Veaceslav. Astfel, instanța de apel a indicat că această concluzie rezultă din următoarele circumstanțe, și anume că pe parcursul unei perioade mai îndelungate - 2011-2016, Bondari Veaceslav nici nu a dorit să-și asume responsabilități de a-i returna părții vătămate banii însușiți.

De asemenea, s-a reținut de către instanța de apel că din declarațiile martorului Ursu Vasile, rezultă că dumnealui i-a împrumutat mijloace bănești în sumă de 6500 euro, iar pentru acest împrumut, în calitate de garant al bunei-voințe și rambursării

ulterioare a banilor, i-a solicitat gajarea unor bunuri. Ca urmare, inculpatul Bondari Veaceslav s-a conformat cerințelor creditorului și i-a gajat mai întâi două camioane, iar la următorul împrumut - încă o unitate de transport. Din afirmațiile martorului s-a constatat că până în prezent mijloacele bănești nu-i sunt restituite, iar unitățile de transport care au fost gajate, sub pretextul vânzării unităților de transport gajate i-au fost disponibilizate părții vătămate Morărescu Viorel prin întocmirea procurii.

La acest capitol s-a menționat că nu poate fi reținută ca plauzibilă poziția apărării în partea în care s-a invocat prezența unui raport juridic de drept civil, or raporturile de ordin civil pot fi apreciate anume ca raporturi de asemenea gen doar atunci, când acestea sunt fundamentate pe bună-credință, care în speță lipsește și încrederea între subiecții acestor relații care manifestă voință reciprocă în vederea obținerii unor rezultate benefice și legale.

În această ordine de idei, instanța de apel a precizat că asemenea încredere a existat doar din partea părții vătămate, care prin voință liberă i-a transmis inculpatului mijloace bănești în sumă de 222 403 lei, pe care inculpatul Bondari Veaceslav i-a însușit, profitând de încrederea lui Morărescu Viorel bazată pe relații de prietenie și bun simț.

Mai mult, s-a specificat că analiza faptelor incriminate lui Bondari Veaceslav denotă situația în care ultimul, cunoscând cu certitudine că bunurile, și anume autovehiculele cu semiremorci propuse ca garant la ziua de 21 decembrie 2011 sunt deja gajate și respectiv nu pot fi înstrăinate după voința inculpatului sau eventualului proprietar, profitând de încrederea lui Morărescu Viorel și sub pretextul vânzării bunurilor sau utilizării lor într-o afacere virtuală, precum că comună, nefundamentată din punct de vedere economic, a însușit de la partea vătămată sursele financiare.

La fel, instanța de apel a conchis că pentru existența escrocheriei, în modalitatea în care este incriminată inculpatului conform rechizitoriului, s-a constatat trecerea unor mijloace bănești din proprietatea lui Morărescu Viorel în proprietatea lui Bondari Veaceslav, în sumă de 14 400 euro, ce aparțineau părții vătămate. De asemenea, în cazul dat, s-a reținut și prezența diminuării reale a patrimoniului părții vătămate ca element obligatoriu al sustragerii, ceea ce în cazul escrocheriei urmează ca partea vătămată să transmită bunurile în mod aparent benevol făptuitorului.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Bondari Veaceslav, încă la momentul înțelegerii lui cu partea vătămată avea intenția de al induce în eroare pe ultimul, această concluzie rezultând din informația oficială parvenită de la Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, prin care s-a confirmat, că la situația din 21 decembrie 2011, când banii au fost însușiți prin abuz de încredere de către inculpatul Bondari Veaceslav, autovehiculul de model MAN 19372, caroseria - XXXXXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXXXXX, număr de înmatriculare

„XXXXX”, autocamionul MAN 19343, caroseria XXXXXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXXXX, număr de înmatriculare „XXXXX”, semiremorca de model SCHMITZ SPR24, șasiul nr. XXXXXXX, număr de înmatriculare „XXXX”, semiremorca de model SREM FRUEHAUF, șasiul nr. XXXXX, număr de înmatriculare „XXXX”, care au fost înregistrate după Bondari Veaceslav, erau deja gajate, iar în privința acestora au fost aplicate interdicții de înstrăinare (f.d. 79; 82 – 83, vol. I), dar și din confirmarea scrisă de înregistrare a gajului din 14.02.2011, precum și adeverinței eliberate de Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto Î.S. „CRIS” „Registru” din 17.02.2011, prin care este probat că bunurile indicate supra au fost gajate de către creditorul gajist Bondari Veaceslav, având obligația garantată prin gaj în baza contractului de împrumut (f.d. 82-83, vol. I).

În privința pedepsei stabilite, instanța de apel a atestat că prima instanță a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că infracțiunea comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, de persoana celui vinovat, de rolul lui la săvârșirea infracțiunii, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În partea ce ține de pedeapsa complementară prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a menționat că prima instanță just a reținut că Bondari Veaceslav a comis infracțiunea imputată în scop de profit și în interese personale, exercitând o activitate de gestionare a bunurilor și a surselor financiare pe care le-a însușit de la partea vătămată, profitând de încrederea acestuia.

Astfel, instanța de apel a stabilit că în circumstanțele descrise supra, inculpatul profitând de relațiile de încredere cu rea-voință, a dobândit de la partea vătămată sursele financiare încredințate, iar apoi le-a sustras, fapt care conform sancțiunii art. 190 alin. (5) Cod penal, impune aplicarea alin. (1) art. 65 Cod penal, adică privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, care constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de partea civilă Morărescu Viorel către inculpatul Bondari Veaceslav, referitor la recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, instanța de apel a indicat că în cadrul urmăririi penale, Morărescu Viorel a înaintat cererea prin care a solicitat recuperarea prejudiciului material cauzat în rezultatul infracțiunii comise de către inculpatul Bondari Veaceslav, prin urmare, soluția primei instanțe și în această parte este una întemeiată, motivată și probată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală și solicită

casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;
- nu au fost întrunite elementele infracțiunii;
- prima instanță nu a respectat prevederile legale prevăzute de art. 101 alin. (1), (4), 8 alin. (3), 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1), 389 alin. (2), 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dat fiind că nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor importante care îl dezvinovățesc pe inculpat și anume că inculpatul a restituit părții vătămate Morărescu Viorel suma de 3300 euro. Mai mult, în perioada februarie-noiembrie 2016, el i-a restituit părții vătămate suma de 4900 euro. Inculpatul permanent recunoștea datoria avută față de Morărescu Viorel, eliberându-i recipisele respective;

- prima instanță nu a motivat de ce a respins valoarea probantă a circumstanțelor menționate, dar și a recipiselor semnate de către partea vătămată Morărescu Viorel, în care acesta a indicat că inculpatul Bondari Veaceslav îi datorează o anumită sumă de bani;

- prima instanță în partea descriptivă a sentinței a admis că inculpatul a primit sursele financiare sub pretextul vânzării bunurilor sau utilizării lor într-o afacere comună, fără ca instanța să înlăture acest dubiu;

- prima instanță nu a indicat motivele pentru care a respins circumstanțele ce îl dezvinovățesc pe inculpat, bazându-și soluția pe presupunerea că banii au fost oferiți inculpatului pentru ulterioara vânzare a autocamioanelor;

- instanța de apel a comis aceleași erori de drept ca și prima instanță;

- instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (2), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, deoarece nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță, menținând o sentință nemotivată legal;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul apărării descrise în pct. 3 a prezentei decizii, transcriind aceste motive în decizie, fără a se pronunța cu o motivare corespunzătoare;

- din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată rezultă că nu toate probele au fost verificate de către instanța de apel, unele nefiind consemnate în procesul-verbal.

7. La recursul ordinar declarat în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că instanța de apel s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, just a constatat circumstanțele cauzei și corect a încadrat acțiunile inculpatului, iar argumentarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii contestate.

De asemenea, a indicat că nerecunoașterea vinovăției și dezacordul cu calificarea juridică a acțiunilor inculpatului, este o modalitate de apărare și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor contestate.

Mai mult, a precizat că recurentul își motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă aceste motive nu se conțin în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Totodată, a notat că instanțele de judecată în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au verificat, s-au pronunțat și au apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (2), 6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, și anume cazurile când: *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*.

În urma verificării materialelor cauzei sub aspectele invocate, Colegiul penal lărgit relevă că în speță s-a confirmat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal lărgit analizând decizia instanței de apel, constată că deși instanța de apel face referire în partea descriptivă a deciziei sale (f.d. 58-61, vol. II), la declarațiile martorilor și probelor materiale exminate de prima instanță, ulterior întemeindu-și concluziile din decizie pe aceste probe, cum ar fi: *„declarațiile martorilor Ojoga Iurie (f.d. 204, vol. I), Iorgu Anatolie (f.d. 202, vol. I), Ursu Vasile (f.d. 206, vol. I), Bordos Vasile (f.d. 208, vol. I), Morărescu Gheorghe (f.d. 200, vol. I); - plângerea lui Morărescu Viorel din 08.02.2016, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Bondari Veaceslav, care prin înșelăciune, sub pretextul realizării unor mijloace de transport, i-a sustras bani în sumă de 222 403,68 lei (f.d. 6, vol. I); - procesul-verbal de confruntare din 16.06.2016, dintre partea vătămată Morărescu Viorel și bănuitul Bondari Veaceslav, prin care s-a constatat, că Bondari Veaceslav a recunoscut faptul că a primit bani în sumă de 16700 euro de la Morărescu Viorel în contul vânzării autocamioanelor, dar pe parcurs s-a răzgândit să le vândă (f.d. 61-63, vol. I); - copiile procurilor generale eliberate de biroul notarial din 21.12.2011, prin care s-a constatat, că Bondari Veaceslav îi încredințează lui Morărescu Gheorghe, tatăl părții vătămate Morărescu Viorel, remorca de model SREM FRUEHAUF, remorca de model SCHMITZ SPR24, camionul de model MAN 19372 și autocamionul de model MAN 19343 (f.d. 20-23, vol. I); - ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 08.02.2016, prin care s-a constatat ridicarea de la Morărescu Viorel a CD-ului cu înregistrări audio*

(f.d. 15-16, vol. I); - procesul-verbal de examinare a obiectului din 09.03.2016, prin care s-a examinat CD-ul ridicat de la Morărescu Viorel cu înregistrări audio, în care autorii discuției abordează probleme financiare, invocându-se sume de bani și imposibilitatea de a le restitui (f.d. 42-43, vol. I); - ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive din 09.03.2016, prin care CD-ul cu înregistrări audio ridicat de la partea vătămată Morărescu Viorel, a fost recunoscut și anexat la materialele cauzei penale în calitate de corp delict (f.d. 44, vol. I); - informația oficială parvenită de la Î.S. „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, prin care s-a probat, că la situația din 21 decembrie 2011, când banii au fost însușiți prin abuz de încredere de către inculpatul Bondari Veaceslav, autovehiculul de model MAN 19372 caroseria XXXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXX, număr de înmatriculare „XXXXX”, autocamionul MAN 19343 caroseria XXXXX, șasiul fără număr, motor nr. XXXXXXXX, număr de înmatriculare „XXXX”, semiremorca de model SCHMITZ SPR24 șasiul nr. XXXXX, număr de înmatriculare „XXXX”, semiremorca de model SREM FRUEHAUF șasiul nr. XXXXX, număr de înmatriculare „XXXXX”, care au fost înregistrate după Bondari Veaceslav, erau deja gajate, iar în privința acestora au fost aplicate interdicții de înstrăinare (f.d. 79; 82-83, vol. I); - copia autenticată a confirmării scrise de înregistrare a gajului din 14.02.2011, precum și a adeverinței eliberate de Direcția înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto Î.S. „CRIS” „Registru” din 17.02.2011, prin care este probat că bunurile indicate supra au fost gajate de către creditorul gajist Bondari Veaceslav, având obligația garantată prin gaj în baza contractului de împrumut (f.d. 82-83, vol. I)”, din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 12-13, 19-20, 38-39, 48-51, vol. II), se atestă că lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste probe cercetate de prima instanță ar fi fost verificate de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor stipulate în art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că: „instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal”, ce evident nu a fost respectat de instanța de apel.

9. În consecință, în temeiul celor expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că recursul ordinar declarat urmează a fi admis, or s-a confirmat incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția, eroare ce nu poate fi corectată de instanța de recurs ordinar, cu casarea totală a deciziei instanței de apel contestate, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate și în prezenta decizie, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în baza probelor cercetate în ședința de judecată a instanței de apel, cu respectarea cerințelor art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Belousov Andrei în numele inculpatului Bondari Veaceslav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Bondari Veaceslav XXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **22 februarie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

